

Bál-igazság

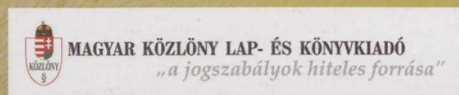
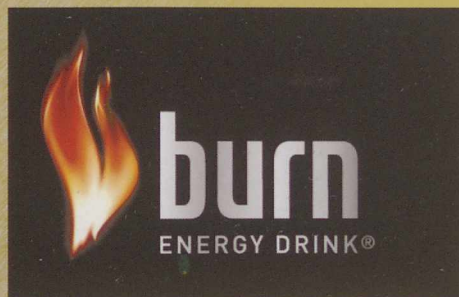
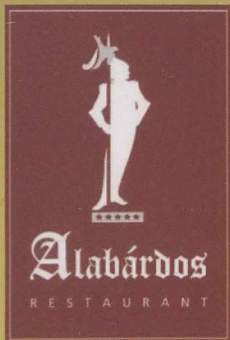
Bál-igazság

2010

Támogatók, szponzorok

Kedves Bálozók!

Idén 64. alkalommal kerül megrendezésre a Szegedi Jogászbál. A bálnak immáron hosszú évek óta elmaradhatatlan kísérője az a kiadvány, amelynek aktuális számát most a kezében tarthatja az Olvasó. Bár az utóbbi néhány évben ez a rendhagyó báli kiadványi rendre a Magyar Közöny különszámaként jelent meg, úgy gondoltuk, hogy ideje változtatni ezen a tendencián, és visszatérni a Bál-i-gazság névhez. E név egyrészt jelzi a gyökereket, hiszen a Bál-i-gazság jóval régebbi múltra tekint vissza, mint a Magyar Közöny, másrészt már nevében is könnyedebb tartalmat takar. A hagyományos, a bálók világát, a báli táncokat bemutató írások mellett egy-két vicces(nek szánt) szösszenet is bekerült ebbe a számba – reméljük, ezek is hozzájárulnak valamelyest az este jó hangulatban való eltöltéséhez.

Kellemes lapozgatást kívánok mindenkinek!

Csomós Árpád

Csomós ÁRPÁD

MAGYAR KÖZÖNY

IMPRESSZUM

Hirdetésszervezés:

A lap a MESE partnere

Lapunkat rendszeresen szemléli az

»OBSERVER BUDAPEST«

Főszerkesztő:	Csomós Árpád
Vezető szerkesztő:	Miklós Dalma
Szerkesztők:	Sonkoly Tímea (Marlenka), Csirik Márton (Márolyi), Viktor Csilla, Kovács Tamás, Bankovics Joachim Géza Heves-Hoffmann Dorottya, Gulyás Nóra
Fotók:	Miklós Dalma
Tördelés, borító:	Szítás István, UnivDesign

Alapította: Kasza Péter Ferenc és Szénás Tamás

Felelős kiadó: SZTE ÁJTK HÖK

Honlap: <http://www.hok.juris.u-szeged.hu>

E-mail: kozony@hok.juris.u-szeged.hu

Nyomda: Planet Corp. Kft. Felelős vezető: Juhász Péter

6771 Szeged Makai u. 4. Tel: 62/431-789, fax: 62/312-519

E-mail: juhasznyomda@invitel.hu

Web: www.juhasznyomda.hu

Hirdetésszervezés: Universitas-Szeged Nonprofit Kft.

Elérhetőség: (62) 546-680; hirdetes@univkft.hu

Megjelenik 300 példányban, ingyenes terjesztéssel

Tartalom

Beköszöntő.....	3. §
Érdekeségek a bálról	4. §
A bálók és báli etikett	5. §
A báli italról.....	7. §
A bál étkei	9. §
Sztárvendégünk	9. §
A báli táncok és a hagyományos nyitótánc.....	10. §
Dresscode.....	13. §
Szeretői jogviszonyt az alkotmányba	17. §
Báli udvarlóteszt.....	18. §

Érdekességek a bálokról

Egyes szociológusok szerint mára hazánkat elhagyta az optimizmus. Úgy érezte nem elég népszerű, így felkapván rózsaszín kösztümét, elegánsan távozott, magunkra hagyva minket a szürke realitással. Az elhúzódó recesszió, természeti, ipari katasztrófák és a közeledő vizsgaidőszak miatt, azonban fokozottan figyelni kell a megfelelő mennyiségű szórakozásra, amelynek a legnagyszerűbb, legelegánsabb formája a bál.

A bálók története 625 évvel ezelőtt kezdődött, a történeti feljegyzések szerint először az 1385-ben Amiensben IV. Károly bajor Izabellával kötött házassága alkalmából tartott ünnepélyeket neveztek így. Maga a bál az olasz ballo, balare (táncolni) szavakból ered, a későbbiekben pedig a zártkörű ünnepélyes táncalkalmakat kezdték így hívni, melyek igen nagy népszerűségnek örvendtek az előkelő körökben. Bár a mostanra kifomálódott ünnepélyek lazábbak és felszabadultak a régi udvari báloknál, de még így is külön etikettel és hagyományokkal rendelkeznek. Először Medici Katalin volt az, aki a bálon táncoló hölgyeken megkönyörült és elrendelte, hogy könnyebb és kivágott ruhákban perdüljenek táncra, kiegészítőül pedig álarcot viseljenek. Az álarc ma is fontos kelléke a farsangi báloknak és karneváloknak, ugyanis elfedi viselőjét és feloldja a gátlásokat. Minden kor és kultúra rátalál a maga álarcára, mely felszabadítja a viselőjét a mindennapok szürke terhei alól. A könnyebb ruhák azonban nem maradtak divatban, ugyanis mai szemmel nézve még így is hordhatatlanul nehezek voltak, (vagy csak a hölgyek strapabírósága csökkent az idők folyamán) elkészítésük pedig (varrógép híján) éveket vett igénybe.

A bál intézménye több reneszánszt is megélt már, a legelső felvirágzása azonban a XVIII-XIX századra tehető. Ekkorra jöttek divatba a különböző szakmai, társadalmi, jótékonyági bálók. Ami hazánkat illeti, Magyarországon a bécsi udvar vezette be ezt a szokást a 18. század közepén, habár eleinte kizárólag zártkörű rendezvények keretén belül. Ez alatt azt kell érteni, hogy minden bálban az azonos társadalmi osztályok és egyesületek tagjai, mesterségek úzói vettek részt, mint például törvényhallga-

tók(!), ügyvédek, medikusok, kereskedők, magánnyos uraságok.

A 18. század végére bálőrület lett úrrá az országon, ami azt eredményezte, hogy 1797-ben már közel 700 bálterem volt Budán és Pesten, 1800-ban pedig már 800. Ami a táncokat illeti, kezdetben a bécsi valcer, a cseh polka és a lengyel mazurka volt a kedvenc. A francia négyes csak később csatlakozott a repertoárhoz. A csárdást – nők részvételével – 1840. január 9-én, egy Liszt Ferenc tiszteletére rendezett bálon táncolták először.

Ez az év egyébként is emlékezetes volt, hiszen egy francia asztronómus erre az évre jósolta meg a világvégét, ezért a pesti hölgyek Párizsból rendelt toalettjei nem érkeztek meg, így kénytelenek voltak otthoni, 'homemade' ruháikat felvenni.

Az első jogászbált 1832-ben tartották és azokban az években leginkább a jurátusok vettek rajta részt. A század közepére azonban már komoly ceremóniája alakult ki az eseménynek: a lányoknak szóló meghívást két attilás, vagy frakkos fiatalember, virágcsokorral a kézben vitte ki a lányos házhoz. Az eseményre érkező ifjú hölgyeket (és az őket gardírozó, ájuldozó mamákat és papákat) aztán a rendező ifjak a helyükre kísérték és átadták a lányoknak egy az övükre akasztható apró noteszt, amelybe a táncpartnereik sorrendjét jegyezték fel. (A sorrend összecserelése az elkerülendő párbajok és botrányok miatt nem volt javallott). A táncrend notesz mindig az adott bál jellegét tükrözte, így a jogászbálon a résztvevők törvénykönyvre hasonlító füzetecskét kaptak. A bál sikerességét a táncoló párok száma tükrözte. Kétszáz fő alatt a nyitó palotás csúnya bukást

jelentett az utolsó csárdást pedig minimum háromszor kellett újrázni, hogy a rendezők megmeneküljenek a szégyentől. Az első világháború okozta sok természetesen a mulatozó kedvre is kihatott, így a bálók ekkortájt elmaradtak. A két világháború között aztán ismét divatba jöttek a jogászbálok, de akkor már nem csak jurátusok, hanem a politikusok és a gazdagabb réteg is képviseltette magát e rendezvényeken. Büszkeségünk legyezesse, hogy a II. világháború után a jogászbál támadt fel a leghamarabb az elegáns szórakozási lehetőségek közül.

Számos anekdota maradt fenn a szorgos szervezők bakijai nyomán. 1970-ben az Országos Pesti Jogászbálon az éjféle tombolán nyerhető pezsgő és torta kisorsolásához nem kérték ki előzetesen a szerencsejátékokat felügyelő hatóság engedélyét. A kemény bíróságtól csak az mentette meg a csapatot, hogy

az illetékes állami főtisztviselő levelező tagozaton éppen a jogi kar hallgatója volt. Hasonló sajnálatos véletlen, hogy a Gellért Szállóban megrendezett jogászbálon a szervező fiúk és a pincérek ruházata megegyezett így néhány rendelést a pincérek a kollégáiknak szállítottak ki. (A probléma észlelésekor természetesen lecserélték a pincérek nyakkendőjét vörös színűre, hogy legalább a fizetéskor ne okozzon gondot az öltözet).

Ne higgyünk a szociológusoknak. Az optimizmus társadalmi szinten elmehetett, de a jogászbál maradt és velük együtt mi a joghallgatók, jogászok is. Történelmi példák igazolják, hogy mulatni a jogi szakma képviselői mindig is tudtak, ami a mai világban igazi kincs. Legyünk hát büszkék a jogászbálra!

MARLENA & NÓRI

A bálók és báli etikett

A „Bális rend” egykori életét talán leginkább Mehner Vilmos sorai érzékeltetik leginkább, akinek könyvei e tárgykörben generációkat neveltek a báli rend alapjaira. „Igazi bálakban természetesen szigorúbb etikette uralkodik. A fiatal hölgyek szalagokkal és virágokkal díszített fehér vagy világos, könnyű ruhában jelennek meg, a legyező és bokréta soha sem hiányozván, az első övről zsinóron függ alá, és csak szellőztetésre használandó, nem pedig arra, hogy mögötte tánczosokkal kaczagjunk; az utóbbi a táncz alatt a tánczosnő székére helyeztetik; fehér glacé-kesztyű és fehér selyem cipő önkényt érthetők.”

Pest-Budán Ferenc József trónra léptéig nem tartottak udvari bálakat. A farsangi bálók újdonsága a XVIII. sz. vége felé a kínai tánc volt, amelyet kínai ruhába öltözött nemesleánykák és -ifjak mutattak be a császári és hercegi személyeknek. Az orientális láz ezekben az években szökött magasba, Esterházy Fényes Miklós hercegnél, akinél Mária Terézia szintén volt vendég a csodálatos eszterházai „magyar Verszáliában”. Lakozott ébenfa bútorokkal, kínai porcelánvázákkal és finom keleti selymekkel rendezték be az egyik lakosztályt. A szekrénykék ajtaját jellegzetes kínai festmények borították a lakkréteg alatt. A másik „nóvum” a magyar szó volt – a szépség galériájának becézett magyar kisaszonyok csokrának még Bécsben is megen-

gedtetett, hogy tagjai magyarul váltsanak szót egymás közt. A nápolyi király pedig fogadván gróf Széchényi Ferenc követet, tiszteletére toborzót rendelt táncolni. A pesti polgárság, például a kereskedők, már az 1830-as évektől rendszeresen tartottak bálakat.

A XIX. század második felében és a XX. század elején a társasági élet eseményeit íratlan szabályok határozták meg. A különböző alkalmakon viselendő öltözéket ugyancsak az etikett írta elő. Ez a báli ruhák esetében különösen igaz. Mély kivágású estélyiben csak férjzett nőknek illett megjelenni. Aki megszegte az íratlan szabályokat, azt a társaság megszólta, esetleg ki-közösítette.

Az előkelő körökben élesen megkülönböztették az erkölcsös hölgyeket, illetve az úgynevezett félvilági nőket. A könnyűvérű nők kicsapongó életformájához hozzátartozott a feltűnő öltözködés, a drága ékszerek viselése. A jó házból való úrilányok megjelenése nem lehetett kihívó. Erkölcsükre gondosan vigyáztak, ezért a fiatal lányok kizárólag gardedám (garde-dames, 'hölgyekre vigyázó') kíséretében mehettek ki az utcára vagy bármilyen eseményre, például bálra. A gardedám szerepét általában egy érettebb, férjezett hölgy, olykor egy idősebb korú férfi rokon töltötte be.

A társasági élet szabályainak megismerésében a családi nevelés mellett a tánciskolának is fontos szerepe volt: tökéletes modor és tánc tudás nélkül nem lehetett bálba menni. Egy előkelőszármazású fiatal lány felnőtté válását az jelentette, amikor a tiszteletére rendezett estélyen bemutatották a társaságnak. Ekkor került hivatalosan eladósorba, és elkezdhetette a bálózást. Az elsőbálozó lányok mindig fehér ruhát viseltek, a második évtől kezdve azonban már színes estélyit ölthettek. A báli ruhák színe, fazonja és díszítése árulkodott viselőjükről. Másfajta estélyit illetve ugyanis választani a hajadonoknak és a férjezett nőknek. A báli ruhát hosszú kesztyűvel egészítették ki.

A férfiak a bálkon az 1800-as évek közepén még kék frakkot viseltek, majd néhány évtizeddel később áttértek a fekete frakkra. Mára a bálkon a frakkot szinte teljesen felváltotta a fekete szmoking.

Az étkezés illemtana – a szalvétá

Legyen az textilből vagy papírból, társaságban az etikettnek megfelelően kell használni a szalvétát, annak érdekében, hogy ne sértsük meg a többi velünk étkezőt a malackodásunkkal. Kivételt képez, ha csupán egy leheletnyi papírszalvétát bocsátanak rendelkezésünkre, melyet 20 másodperc alatt lefúj a szél az ölünkéből.

Ha kapunk szalvétát, használjuk is, ne hagyjuk a tányérunk mellett. Azért adták, hogy arcunkat szükség esetén megtöröljük vele, valamint, hogy az ölünket megkíméljük az ételtől. Várjuk meg az asztalfőt, hogy felvegye és kihajtsa a saját szalvétáját, mielőtt a miénkkel ugyanezt tenénk. Ha a szalvétá szélesebb, mint az ölünk, hajtjuk pont megfelelő méretűre.

Udvarias légkörben az asztalnál minden mozdulat nyugodt és kicsi, így kerüljük a szalvétá feltűnő és vad rázását annak széthajtása érdekében. Egyszerűen hajtjuk szét, arcunk törlésekor pedig nem szabad úgy használni, mint egy törölközőt a reggeli fürdés után; csak finoman érintsük a szánkhoz.

Ne várjuk meg az étel felszolgálatát a szalvétá kihajtásával, ugyanis a még ott lévő szalvétá zavarhatja annak asztalra tételében a pincért. Abban az esetben, ha étkezés közben el kell hagynunk az asztalt, a szalvétát lazán összehajtva hagyjuk székünkön vagy az asztalon a tányér bal oldalán. Hasonlóképpen a bal oldalra kell tenni étkezés befejezésekor a lazán hajtott szalvétát, sosem a tányérra.

Hogy hol a szalvétá helye? Az ölben. Sem nem a nadrágba, sem nem a gallérba gyűrve. Kivételt képez az olyan asztaltársaság, ahol ez a megszokott, mint Dél-Olaszországban, ahol régről megtanulták, hogy a spagetti-típusú ételekről nagyon könnyen az ingre kerülhet étkezés közben a mártás.

És mi a helyzet a pincérről, aki mindig egy szalvétát hord egyik karjára hajtva? Részben gyakorlatiasság indokolja ezt - kéznél van, ha fel kell törölni valamit az asztalon. Másrészt pedig francia hagyományra vezethető vissza, így osztották szét ugyanis a pincérek a szalvétákat a vendégeknek.

A báli táncról

A báli táncok minden kor divatját követték, egészen mostanáig, amikor is a tradíciók és

egyek megkövesedett, unalmas aggályoskodók szerint a bálban kizárólag keringőzni illik, né tán polkázni. Szerencsére minden évben bővül a báli táncok száma és kezd visszatérni az etikett szerepe is, amit egyesek lekicsinylenek, ne adj Isten ostobaságnak tartanak, holott akadt közöttük követendő szabály. S ne feledjük, bár annak idején követe volt a hölgyek keze, azért mégis akadt bőven alkalom huncutkodásra, praktikákra, és ilyen nyomorult helyzetben is képesek voltak sokszor több szálát is kézben tartani. Márpedig akik ilyesmire képesek, azoktól érdemes tanulni...

Mindjárt ott van a táncrend és a tánckönyv szerepe. Okos nő rengeteg csalafintaságot elkövethetett azzal, hogy kit, milyen táncra engedett magához. Ennek múltó értékeit felfedezhetjük a szalagavatón a lassú táncok alatt. Pedig egy

A báli itálról

Aperitifként vagy az egyes fogások izvilágának fokozása céljából szokásos alkoholos italt fogyasztani bálokon. A mai estén a bál vacsoramenüjéhez egységesen Törley pezsgőt szolgálnak fel a kedves vendégeknek - érdemes közelebbről megvizsgálni ezt a nagy hagyományra visszatekintő márkát.

A Törley Pezsgőpincészet Kft., követve a Törley József által 1882-ben kijelölt utat - a magyarországi italiac egyik meghatározó szereplője és számos nemzetközi márká itthoni forgalmazója - 2005. január 03-án alakult meg. Feladata a cégcsoport marketing, értékesítési, logisztikai, beszerzési, controlling, szervezési, termeléstervezési, minőségbiztosítási és az ezekhez a tevékenységekhez tartozó járulékos feladatainak végzése. A társaság adott márkák nevét viselő vagy egy-egy márkacsaládot összefogó cégek keretében folytatja a termelést, termékei címkéjén pedig előállítóként, ill. palackozóként e cégeket tünteti fel.

A társaság nevének megválasztásakor a TÖRLEY márkanev széleskörű ismertsége, pozitív

vidám polka alatt fel lehet kelteni valaki figyelmét, érdeklődését magunk iránt, igaz erre akad más módszer is, csak az túl triviális és esetleg otromba. Szerencsére az erény ismét kezd értéké válni, ám mindemellett a nő manapság már nyugodt szívvel társaloghat kedvesével, nem úgy, mint eleink korában. De a titok még most is hatalmas előny, ezért hasznos, ha nem kötjük a világ orrára, kivel, mikor, mit és hogyan teszünk, vagy szeretnénk tenni. Nos, ilyenkor jön jól a báli időszakban - és egyébként is - a trükkök, a titkos jelrendszerek, üzenetek alkalmazása. Például egy érzéki közelséget nyújtó táncra kiválasztott partnerrel jelezhetjük ország-világnak, kire tartunk igényt, vagy ki a kedvesünk, de akár féltékenységet is gerjeszthetünk kiválasztottunkban, ösztönözve őt aktívabb érdeklődésre irányunkban.

BANKOVICS JOACHIM GÉZA

fogyasztói megítélése és értékghordozó szerepe jelentett elsődleges szempontot. Az a tény, hogy Európa egyik meghatározó pezsgőpiaci cégcsoportjának megbecsült tagjaként léphet fel, méltó referenciát jelent a több mint 125 éves múlttal rendelkező budafoki pincészet és pezsgő nevének cégnévvé tételéhez.

A cégcsoport struktúrája a következőképpen alakul: Törley Pezsgőpincészet Kft., Hungaria Pezsgőpincészet Pezsgőkészítő és Forgalmazó Kft., Balatonboglári Borgazdasági ZRt., György-Villa Pincészet Kft., Szent Korona Pincészet Kft., Kaiser 2000 Vodka Kft., Walton Pezsgőpincészet Kft.

A cég összértékesítése 2008-ben bel- és külföldi piacot tekintve meghaladta a 22 millió palack pezsgőt és a 14 millió palack bort. A belföldi pezsgőpiac 70-72%, míg a palackozott borok piacán 7-8% értékbeli részesedéssel piacvezetőpozíciót képvisel. Az export tevékenység révén értékesített mennyiség a pezsgő- és borforgalom 30-35%-át alkotja; vagyis az

összértékesítés egyharmada külföldön történik. A társaság teljes 2008. évi nettó árbevétele megközelítőleg 13,5 milliárd Ft volt. Jelenlegi dolgozói létszáma 325 fő.

Hogy hogyan is készül a pezsgő? A pezsgő előállításához teljesen egészséges, könnyű, tiszta ízű, finom zamatú, erőteljes illattal nem rendelkező,

inkább semleges jellegű, minden töltéskor azonos minőségű és összetételű bor szükséges, amit csak házasítással lehet létrehozni. Ez az alapbor, franciául cuvée. A következő lépés az alapbor újraerjesztése zárt

térben úgy, hogy a keletkező széndioxid ne tudjon eltávozni belőle. A borhoz cukrot kell hozzáadni, melyet általában borban feloldott cukorral, úgynevezett tirázs likőrrel végeznek. Az erjesztéshez cukron kívül még élesztő is szükséges.

Méthode Traditionnelle

A pezsgő ugyanabban a palackban erjed és érlelődik, mint amelyben később forgalmazzák. Az alapbor, tirázslikőr és pezsgőerjesztő élesztő keverékével megtöltött és lezárt palackokat, 12-14 °C körüli állandó hőmérsékletű pincékben, fekvő helyzetben, 3-4 hónapig erjesztik és mimimálisan 3, de esetenként ennél több évig érlelik. Ezt követően a palackban lévő üledéket (seprűt) a pezsgőmesterek rázóállványon, szakavatott mozdulatokkal a dugóra rázzák, majd a palack nyakrészét -25 °C-os sóoldatba mértik. Az így keletkezett jégdugót a seprőtlenítés

(degorzálás) során a belefagyott seprűvel együtt kilövetik. Ezután a pezsgő végleges cukortartalmát expedíciós likőrrel beállítják, a palackot parafadugóval és drótkosárral lezárják, címkézik, végül csomagolják.

Méthode Transvasée, palackban erjesztett és érlelt pezsgő

A pezsgő 1,5 literes, úgynevezett „magnum” palackokban erjed és érlelődik. Ennél az eljárásnál a seprűn tartás ideje legalább 9 hónap, különleges tételknél hosszabb. Az érlelést követően a palackok tartalmát zárt rendszerű, hűthető, nyomásálló tartály-

ba ürítik és a cukortartalom végleges beállítása után a seprűt szűrővel eltávolítják. Majd az újbóli palackozás során a kereskedelmi forgalomba kerülő palackokba töltik a pezsgőt.

Méthode Charmat, tartályban erjesztett pezsgő

A pezsgő erjesztése nagy úrtartalmú, nyomásálló tartályokban történik. Az erjesztés és a 6 hónapos vagy ennél tovább tartó seprűn tartás után (így ez is minőségi pezsgő, mint az előző két eljárással készült), szűrővel seprűtelenítik, és beállítják a végleges cukortartalmat, végül palackozzák. A zárás ezeknél a pezsgőknél általában műanyagdugóval történik. Mustból közvetlenül pezsgő is készülhet, tartályban erjesztéssel (Asti Spumante).

BANKOVICS JOACHIM GÉZA

A bál étkei

Minden nagyobb társaságot szolgáló étkezé- sen figyelemmel kell lenni a sertés- és marha- húst nem fogyasztható vendégekre, az ezeket szeretőkre, illetve a mindkét csoporton kívül álló vegetáriánusokra.

A jogászbál szervezői bölcsen követték ezt az elvet, az első menü főétele csirkemellfilé és pulykamell, a második sertéskaraj, tarja vala- mint hátszín. A vegetáriánusoknak pedig zöld- séges rétes és párolt körte szolgál főételként.

A második, húsosabb menü főételének „Cserzy-tekercs” a fantázianeve. Ez Cserzy Mihány szegedi kötődésű XIX. század végi ma- gyar népies író tiszteletére vezethető vissza. Cserzy a szegedi piaristáknál tanult. Borbély- mester volt, szakmáját külföldön sajátította el. Hazatérése után szegedi és budapesti lapok közölték a Tisza-vidéki nép életét ábrázoló ír- asait. A szegedi Dugonics Társaság tagjává vá- lasztotta. Elbeszéléseinek újságkivágataiból álló gyűjteményét a szegedi Somogyi Könyvtár őrzi; munkáinak nagy részét „Homok” álnévvvel je- gyezte. Szegeden a II. világháború után az addigi Téglagyári utcát Cserzy Mihály utcára nevezték át a tiszteletére. Fontosabb művei a következők: Betyárlegendák, Kint a pusztán, Falusi históriák, Játszik a délibáb, Régi világból, Ugárimadás, Az öreg Szeged és a Legendás időkben.

Szintén a második menüben található a búj- tatott hátszínselet vadász módra, mellyel kapcsolatban magyarázatra szorul az, hogy mi is takar a vadász módra történő elkészítés. Meglehetősen egyszerű a meghatározása – máj- jal, gombával és barna mártással való tálalást jelent. Hasonlatos hozzá a strasbourgi mód, mely libamájjal vagy libamájpürével és gom- bával készült ételt jelent, továbbá a budapesti mód, ami libamáj, gombás, füstölt szalonnás, zöldborsós, pörköltlével összefogott ragus tá- lalást takar.

A hátszínselettel további kérdést vet fel a bújtatottság, a konyhaművészetben járatlan személynek értelmezhetetlen kifejezésként. Leggyakrabban arra vonatkozik, hogy valami- lyen húsétel, akár pörkölt is, tésztába, rétesbe csomagolva kerül a tányérra.

A körítések az egyes menüben felsorolásszerűen a következők: tejszínes bur- gonyapüré, tavaszi rizslabda, csemege uborka, káposztasaláta, camembert falatok diós bundá- ban, sajtos brokkoli-rózsák rántva. Desszertnek egységesen a gyümölcskocka eperöntettel szol- gál.

Jó étvágyat kívánok mindenkinek!

BANKOVICS JOACHIM GÉZA

Sztárvendégünk

-Egyházi Géza

A szegedi jogászbálok rendszeres látogatói megszokhatták már, hogy minden évben egy sztárvendég szórakoztatja az egybegyűlteket. Idén Egyházi Géza musical színész látogat el hozzánk.

Egyházi Géza 1970. áprilisában született Po- mázon. Miután elhatározta, hogy dúsgazdag szállodaigazgató lesz, a fővárosban kezdett tanulmányokba. Az első nyári szakmai gyakor- lata után azonban arra a megállapításra jutott,

hogy ezen a területen csak pincérként érdemes elhelyezkedni. Több helyen dolgozott az évek során, de mind közül egy vált számára meg- határozó jelentőségűvé: az Operaház mellett lévő étterem. A Belcanto étterem egyedülálló

hazánkban, mely egyaránt kínál magas színvonalú étkelési és egyben szórakozási lehetőséget vendégei számára. Nap mint nap neves énekesek, zenészek lépnek fel az étteremben és szórakoztatják klasszikus, illetve szalonzenével a vendégeket. Itt indult Egyházi Géza pályafutása is „éneklősként”, majd később ugyanitt üzletvezetőnként is tevékenykedett, de a stresszes életmóddal nem tudott azonosulni.

Időközben egyre többen kezdték arra biztatni, hogy nagyszerű hangját képezze, így családja és barátai támogatásával tanulni kezdett és a zene lett a hobbija. Gyerekkorában egyébként már benne is ott bujkált a zene: hegedülni tanult, a tábornótz mellett gitározgatott, de többet nem tett az ügyért. Élete 2006-ban fordulóponthoz ért, amikor is végleg a művészi pálya mellett kötelezte el magát. Egyik ismeretséget kötötte a másik után, s többször is fellépett fel a Pesti Magyar Operett Színpad társulatával.

Kezdetben operett-opera vonalon indult el. Színpadi „dobbantója” Párizs szerepe volt a Rómeó és Júliában, de a kiugró a Vámpírok bálja című musical jelentette számára. Első CD-jét is ez ihlette, mely az 'El nem múló vágy' címmel jelent meg. 2010-ben musical-operett kategóriában átvehette a Gundel Művészeti Díjat.

Ma pedig nekünk énekel a 64. Szegedi Jogászbálon. A felejthetetlen élmény garántá!

Szerepei:

- Marin Back - Houdini (musical, Houdini társulat) 2005.
- Bárdossy István gróf - Die Ungarische Hochzeit (operett, Hídvégi társulat, Németország, Ausztria, Svájc) 2006.
- Henry - Bál a Savoyban (operett, Hídvégi társulat, Békéscsaba) 2006.
- Párizs - Rómeó és Júlia (musical, Operett Színház) 2006.
- Radzsami - Die Bajadere (operett, Hídvégi társulat, Németország) 2006.
- Tassilo – Marica grófnő
- Edvin - Csárdáskirálynő
- Nagy András - Hyppolit, a lakáj (operett, Kalocsai Színház) 2007.
- Gábor diák - Gül Baba (operett, Kalocsai Színház) 2007.
- Krolock gróf - Vámpírok Bálja (musical, PS Produkció) 2007.
- Szent István - Egy ország születése (oratórium, Hősök tere) 2007.
- Old Csendbeleenn - Macskák (musical, Madách Színház) 2007.
- Szállodaigazgató - A miniszter félrelép (vígjáték, Kalocsai Színház) 2008.
- Fernand de Champlatreux vicomte - Nebáncsvirág (operett, Csere László társulata) 2008.
- Von Krolock – Vámpírok bálja
- Szu Csong herveg – Mosoly országa
- Anatolij – Sakk
- Török Bálint – Egri csillagok
- Illésházy László – Lili bárónő
- Jean Valjean – Nyomorultak

HEVES-HOFFMANN DOROTTYA

A báli táncok és a hagyományos nyitótánc

A bál (az olasz ballo, balare=„táncolni” szóból) az úgynevezett báli szezonban szervezett, zártkörű, vendéglátással egybekötött ünnepélyes táncalkalom, amelyet kiegészíthet egy szórakoztató műsor is. Hazánkban több ismert bál is megrendezésre kerül a báli szezon folyamán. Ilyen például többek között a Operabál, a Füredi Anna-bál, a Magyar Szent István Bál, az Orvosbál, az Újságíróbál, a Svábbál és a New York-i Tulipános Bál.

A legnépszerűbb hazai bálunk a Budapesti Operabál. Története 1886. március 2-ig nyúlik vissza, mikor már a köz javára rendeztek összejöveteleket, mintául véve az uralkodói udvar hasonló alkalmait. A budapesti Operaházban a századforduló idején szinte havonta tartottak Operabált, minden esetben jótékonyági céllal. E bálók legtöbbje azonban nem volt teljes; a nézőteret nem kapcsolták be a tánchelyek közé. Bécsi mintára először az első világháborút követően, 1934-ben szervezett Operabált az akkori Budapesti Operabarátok Egyesülete, melyen Lehár Ferenc vezényelt. Mára a Budapesti Operabál társadalmi, üzleti és politikai elismertsége folyamatosan erősödik. (Érdekesség, hogy erre a rendezvényre többen látogatnak el külföldről, mint bármely más hazai bálra.)

A hagyományos bálokon a táncnak kiemelkedő szerepe van. A tánc önmagában, mint gyűjtőfogalom, persze nagyon tág kategória, amely többféle táncípust foglal magába. A legelterjedtebbek a kőrtáncok és párcserés táncok, de akadnak kivételek. Kőrtáncok a Sirtaki félek (görög), a Syrtos, egyes izraeli táncok és a csárdás félek, valamint a Carolans Welcome (ír), a Specknerin (angol) és a Frunza (román). Rengeteg különféle, egymástól eltérő stílusú táncfajta létezik: indulók és keringők (Jagermeister), indulók és galopp (Susan's Gavott), polkák (Gwenspolka, Sternpolka, Vogelsteller), keringők (spanyol keringő, St. Bernard Waltz), polonéz, tarantella, reel, longway, country, jig – a sort természetesen még nagyon sokáig lehetne folytatni.

A bálók java részének kedvencei a sokpáros táncok, ahol a partnerek cserélődhetnek vagy pedig az együttműködő párok cserélődnek – persze olyan táncok is vannak, melyekben egyáltalán nem cserélődnek a partnerek. Ez utóbbi esetén válhat fontossá a táncrend a hölgyek kezében...

Ezek az egypáros táncok zárt egységbe folynak: itt más partner nem léphet be, amit egyes bálózók kifejezetten kedvelnek (főleg a féltékenyebbek). Ilyenek találhatóak a keringők és a polkák közt, a jigben vagy a mazurkában.

Hagyományos báli táncnak minősül még az angol keringő, a tangó, a bécsi keringő, a slow fox, a foxtrot, a swing, a quick step és a legtöbbször által ismert palotás, amely minden magyar bál kihagyhatatlan tartozéka, erősítve bennünk a honfűi önérzetet. A palotást királyi és fejedelmi udvarokban is táncolták, s a 18. és 19. században élte fénykorát. Ünneplés tartású társastánc, melynek hangulata derűs, lovagias, elnevezését pedig a várak, kastélyok dísztermeiről (palota) nyerte.

Az idén 64. alkalommal megrendezett Szegedi Jogászbál ismét nyitótáncokkal fog kezdődni. Az évek óta tartó hagyományban Karunk hallgatói vesznek részt. Kíváncsi voltam arra, hogy az egyes táncokban szereplők milyen élményekkel gazdagodtak, ezért megkérdeztem pár érintettet. Először két nagyon jó barátomtól kértem segítséget és kérdeztem őket a nyitótáncos tapasztalataikról.

Előként Szabó Máté másodéves jogász válaszolt a kérdéseimre, aki a tavalyi évben vett részt a nyitótáncban.

- Rendelkezel valamilyen táncos múlttal? Miért jelentkeztél a nyitótáncra?

Igen, egy szolnoki táncklubban táncoltam 9 évig. Már az általános iskola második osztályában elkezdtem megismerkedni a táncsal, majd utána versenyszerűen folytattam tovább. Pályafutásom alatt három párt fogyasztottam el. Többször indultunk versenyeken és léptünk fel belföldön és külföldön egyaránt. Életem szerves része azóta is a tánc. Rengeteg barátot szereztem és természetesen a bulikban is kamatoztatom az így szerzett tudást. Egyértelmű volt számomra a jelentkezés. Hihetetlen élmény volt, melyet mindenkinek csak ajánlani tudok!

- Hogyan emlékszel vissza a fellépésre?

A fellépés nagyon jól sikerült, szerintem mindenki élvezte. Sikerünk volt. Bár a legmeghatározóbb élmény számomra az volt, hogy táncolhattam Homoki professzor asszonnyal, aki fantasztikusan táncol.

A második interjú alanyom Fellegi Nándor, aki szintén másodéves jogász. Ő az idei bálon fog táncolni. Kíváncsi voltam az ő tapasztalataira is.

- Rendelkezel valamilyen táncos múlttal?

Komolyabb szinten nem tanultam táncolni sehol. Eddigi tapasztalataim kimerülnek a középiskolás szalagavató bál nyitótáncában, illetve voltak még kísérleteim szórakozóhelyeken is.

- Miért jelentkeztél táncolni?

Őszintén bevallom, kicsit szükségem volt a párom unszolására. Mára viszont örülök, hogy beadtam a derekamat. Nagyon nagy élmény volt!

- Milyen táncsal leptek meg minket az idén?

A táncok első felét bécsi keringő, a másikat pedig egy latin tánc alkotja. Ez utóbbiban nem vagyok érdekelt, így erről bővebb információval nem nagyon tudok szolgálni.

- Milyen ruhában fogtok táncolni?

Hagyományos öltözékben leszünk, a keringőknél megszokott ruhákat fogunk viselni. A fiúknál értelemszerűen a kellékek között szerepel a frakk, a csokornyakkendő, és a kesztyű is.

- Hogy teltek a táncpróbák?

Összefoglalva: jó hangulatban. A tanáraink remekül kezelték a tapasztalatlanságunkból és képzetlenségünkől adódó problémákat, minek köszönhetően a viszonylag kevés próba ellenére is eredményes munkát tudunk végezni.

Nándi párja a nyitótáncban Bus Andrea lesz. Megkérdeztem őt is, hogyan női szemmel hogyan látta a próbák menetét.

- Voltak problémák is a felkészülés alatt vagy minden egyszerűen ment?

Persze, a legelején voltak kisebb problémák. Nem tudtuk eldönteni, hogy mit táncoljunk. Szóba jött a bécsi és az angol keringő is, majd a zene kiválasztása is elhúzódott egy darabig. De gyorsan megoldottuk a problémákat és végül a bécsi keringő mellett döntöttünk.

- Miért jelentkeztél a nyitótáncra? Táncoltál már régebben is?

Nagyon szeretek táncolni. Fél évig jártam társastáncra, bár a próbák alatt kezdetben nem éreztem úgy, hogy bármire is emlékeznek abból, amit tanultunk. Nagyon jó lehetőség volt viszont arra, hogy kicsit lazítson az ember, jó hangulatban és jó társaságban töltsön el egy kis időt az iskolán kívül.

- Jó hangulatban teltek ezek a táncpróbák is?

Igen, a várakozásaimnak megfelelően. Sikertől minden próbán jó hangulatba kerülni, sőt, ahogy telt-múlt az idő, egyre jobban élveztük az egészet.

A válaszok alapján úgy gondolom, hogy a báli nyitótánc ismét remekül fog sikerülni. Nagyon jó lehetőség ez arra, hogy kicsit belepillantson az ember a társastánc világába. Természetesen a jó hangulat és társaság garantált, így reméljük jövőre is sokan fognak jelentkezni, hogy ennek a páratlan élménynek a részesei lehessenek.

Táncosainknak kéz- és lábtörést kívánok; a bálozók pedig remélem szintén táncra perdülnek az este folyamán, válasszák bármelyiket is a fent említett táncok közül.

HEVES-HOFFMANN DOROTTYA

Dresscode - egykor és ma

Az emberek nagy része életében legalább egyszer részt vesz valamilyen bálban. Az ilyen alkalmak, amellet, hogy remek szórakozási lehetőséget nyújtanak, természetesen megkövetelik a megfelelő öltözetet is. Erről szeretnék most egy kis ismétlő áttekintést nyújtani a mai estén részt vevő bálozóknak. Először jöjjön a nosztalgia!

Nők

A bálozás története hosszú időre nyúlik vissza, így változatos képet mutat a viselendő ruhák területén is. A nőknek pontosan tudniuk kellett, hol, milyen ruhában jelenhetnek meg, hiszen nekik minden alkalommal más és más ruhát kellett viselniük.

Ruhatáruk legszebb darabját a báli ruhák adták. Milyen volt egy operabáli öltözék a századforduló idején? Az első bálozó ifjú hölgyeknek az etikett szerint kötelező volt vakítóan fehér toalettkben bemutatkozniuk. Ez fehér, fodros ruhát jelent. általában könnyű tüllből vagy muszlinból. A következő szezonban, másod- vagy harmadbálosként már színesíthették ruhájukat. Fiatal lányoknál jellemzően pasztellszínű atlasz-selyemből, „géz”-felsőrésszel, mérsékelt dekoltálva, fehér selyem rózsafüzérrel készült a báli ruha. Flitteres fekete bőrcipőt viseltek és ehhez illő gyöngyös estélyi tarsolyt. A fiatal asszonyok ruhája volt a legszínesebb, legdíszesebb és legmélyebb dekoltázsú, selyemből, brokátból, bársonyból készülve viselték. Az ifjú anyák visszafogottabb stílusú ruhában jelenhettek meg, de választhattak élénk színeket is. Az idősebb hölgyek számára a tompa árnyalatú nehézselyemből vagy bársonyból varrt, csipkével, hímzéssel díszített estélyi volt az illendő. Csupán az idősebb asszonyok viseltek feketét.

A bálokban a nők kontyba fésült haját csillogó-villogó ékszerek díszítették: jellemző a korra a növényi ornamentika alkalmazása a díszítőművészetben. Az ékszer természetesen nemcsak a fejet díszítette: ott villogott a mély dekoltázsokon és fülönggőként is. A karokat tüllcsipke vagy díszes tüllkesztyű rejtette el. A báli viselet elengedhetetlen kiegészítője a díszes legyező, amelyet balkézben tartottak és légiesen finom, szöttes anyagból készült.

Más szabályok vonatkoztak az uralkodói udvarokra. A legszigorúbb előírások alapján a nők ruházata nehéz selyemből, vagy ennél is nehezebb bársonyból, 3-5 méter hosszú uszályal készült. A polgári fehérnép csakis magasan zárt fekete ruhában, kalap nélkül jelenhetett meg az uralkodó előtt.

A kor divatközpontja, nem túl meglepő módon, Párizs volt. Magyarországon, Budapesten a Váci utca és a Kossuth Lajos utca által határolt területen helyezkedtek el a párizsi divatot követő üzletek, amelyek tulajdonosa Girardi József volt - érdekesség, hogy 1916-ban ő készítette el Zita királyné díszruháját a koronázási ünnepségére. A középosztály számára elérhetőbb áron a kor másik nagy cége, a Holzer kínált ruhákat.

Az 50-es években némileg változott a helyzet. Az életkortól függően muszlinból, selyemből, bársonyból készült ujjatlan, mélyen kivágott uszályos csodákat csak egyszer viselték. A következő alkalomra legalább a díszítéseket ki kellett cserélni. A bálokon a kontyba fésült hajat ékszer vagy virág díszítette, ugyancsak ékszer ragyogott a pompás, telt kivágásban, míg a kart könyökön túl érő csipke- vagy tüllkesztyű rejtette el, s csak a köves gyűrűt viselő ujjakat hagyta szabadon. A báli öltözék elengedhetetlen kiegészítője volt a ruhához illő legyező. Mélyen kivágott estélyiben csak férjezett nőknek illett megjelenni. Aki megszegte az íratlan szabályokat, azt a társaság könnyen megszólhatta.

Az előkelő körökben élesen megkülönböztették az erkölcsös hölgyeket, illetve a „félvilági” nőket. A könnyűvéru nők kicsapongó életformájához hozzátartozott a feltűnő öltözködés, a drága ékszerek viselése. A jó házból való úri-lányok megjelenése nem lehetett kihívó. Erköl-

cseikre gondosan vigyáztak, ezért kizárólag gardedám (azaz: vigyázó nő) kíséretében mehettek ki az utcára vagy bármilyen eseményre, például bálba.

E rövid kitérő után nézzük meg milyen változást hozott a 21. század.

Alapvetően érvényesül a kevesebb több alapelv. Hogyan kell ezt érteni? A túldíszített estélyi helyett jobb választás az egyszerű szabású báli ruha, amely hozzá illő kiegészítővel tehető egyedivé. Ékszerből sem érdemes túl sokat viselni. A nem túl erős alkalmi sminknek harmonizálnia kell a ruha színével. Tiltólistás darabnak számít a szandál, a túl mélyen dekoltált ruha, a papír zsebkendő, valamint a harisnyamentes láb.

Általánosságban az mondható, hogy korunkhoz, testalkatunkhoz, stílusunkhoz megfelelő ruhát válasszunk, ami lehetőleg valamilyen ünnepi kelméből, például csipkéből, selyemből, brokátból vagy muszlinból készült. A meghívón megjelölt viselet a nagystélyi hölgyeknek, ami földig érő ruhát jelent. Belefér az is, hogy a ruha spagettipántos, vagy ujjatlan legyen, de ezekben az esetekben elengedhetetlen egy stóla vagy egy kepp. A váll fedetlenségét ellensúlyozhatjuk, ha legalább könyékig érő kesztyűt viselünk, amire egyébként nyugodtan felhúzhatunk egy elegáns gyűrűt. A földig érő báli ruha nem zárja ki azt a fentebb említett alapszabályt, hogy harisnyát mindig kell viselni, mégpedig egy zárt cipőben (ami tehát se nem szandál, se nem elől nyitott cipő). A kiegészítők is fontosak, mindenesetben harmonizálniuk kell a ruházattal. A korábban említett pánt nélküli ruhákhoz egy nyakék, vagy egy karperec rendkívül mutatós lehet.

A hosszú estélyi ruha mellett egyre inkább divatos és elfogadott a kockéruha.

Férfiak

A férfiak dolga mindig egyszerűbb volt - ez persze nem jelenti azt, hogy nem kellett tisztában lenniük az öltözködésre vonatkozó szabályokkal. Zakóban például csak a munkahelyen jelenhettek meg. Estefelé leginkább frakkot, bár a század elején inkább zakószabású estélyi kabá-

tot viseltek. Tulajdonképpen ez volt a szmoking, melyet inkább lazább baráti társaságokban viseltek. Fontos volt azonban, hogy a kiegészítők - ing, nyakkendő, gallér, kalap, sőt a cipő is - harmonizáljanak egymással. A császári, királyi udvarokban megkövetelt viselet itt is eltérő volt: a férfiak viseletére a következő volt az előírás: redingote vagy zsakett, fehér vagy fekete szövetmellény, fehér kemény betétű ing álló vagy kihajtott keménygallérral, gyöngyház inggombbal, fekete-fehér mintás hosszú nyakkendővel, továbbá csíkos nadrág, hosszú fekete harisnya, fekete lakkcipő, cylinder vagy keménykalap és fehér glaszkesztyű. A redingote-t egyébként Magyarországon „ferencjósokának” is hívták, utalva az udvari etiketben betöltött szerepére. Az operabáli öltözék a századforduló idején: a hadsereg főtisztjeinél díszegenruha, civil uraknál: frakk, fehér csokornyakkendő, fehér mellény, glacé kesztyű, lakk cipő.

A férfiak hagyományos báli öltözkéjét nem befolyásolta az életkor.

Habár a férfiaknak nem volt szükségük sok ruhára, és egy komoly úriember nemigen törődött a divattal, a férfiak megjelenése is etikett szabályokon alapult. A zsakett minden nappali alkalommal megfelelt, még esküvőn is, de a konzervatívabb férfiak inkább a 19. században általános viselethez, a redingote-hoz ragaszkodtak.

A múlt század közepén még a sötétkék frakk volt az elfogadott, a 70-es, 80-as évektől fekete frakkot viseltek fehér keménygallérral és fekete csokornyakkendővel. Ám a század végétől kezdve kizárólag a pincérek frakkjának kiegészítője a fekete csokornyakkendő, a bázózó férfiak fehér csokornyakkendőt kötöttek, amelyhez fehér mellény vagy selyem-cummerbund – azaz övsál – viselendő. Tehát fehér csokornyakkendőt kell kötni, feketét tilos! A frakkhoz fekete lakkcipő dukál (lehetőleg főző nélküli) és fekete selyem térdzokni, a fehér szín lábon szintén tilos! Az Operabálon uraknak a szmoking viselete is megengedett. Más bálokon pedig mára a frakkot szinte teljesen felváltotta a fekete szmoking.

Végül egy öltözködési ABC férfiaknak:

"Black Tie": ha ez áll a meghívón, akkor kötelező a szmoking viselete!

Cut (Cutaway): A cut tökéletes viselet az esküvőn és a kiemelten hivatalos fogadásokon. Az elől rövid, hátul hosszú cut tulajdonképpen a nappali - 11:00 és 16:00 óra közötti - események frakk viselete. Hagyományosan csíkos nadrág, sötét mellény, galléros ing és ezüstszürke nyakkendő vagy szmoking ing és sötét plasztikon dukál hozzá. Mára azonban a cut szürkén kívül színes változatokban is megtalálható az alkalmi férfitudat kínáló üzletekben. A viselet koronája a sötét cilinder!

Dinner-Jacket: A dinner jacket klasszikus viselet a nappali társasági eseményekre és meleg estékre, így a lezserebb esküvőre, elegáns nyári ünnepekre és koktélpartikra. Tulajdonképpen a szmoking szabadtéri változatának tekinthetjük és általában egyszoros, sálgalléros, bár más variációkban is megtaláljuk a modern alkalmi férfitudat palettáján. A dinner jacket fehér vagy krém színű zakót és sötét szmoking nadrágot jelent, kiegészítői pedig a szmoking ing, a csokornyakkendő, valamint a mellény vagy a hagyományos széles szmoking öv. Azt mondják, fehér zakot csak főpincérek viselnek fekete csokornyakkendőt, így társasági eseményekre fehérre vagy színesre érdemes választani!

Einstecktuch / Díszszekendő: lásd Pochette
Fliege / Csokornyakkendő: Egyes esetekben helyettesítheti a nyakkendőt és a plastront (völgénynyakkendőt) – Szmokinghoz és Frakkhoz nélkülözhetetlen!

Frakk/Frakk: A frakk az elegáns esti (15:00 óra utáni, de még inkább a sötétedés beállta utáni) társasági események, így esküvők, bálók és ünnepi premerek viselete, az alkalmi férfitudat királya. Kiegészítői a fekete cilinder, a mélyen kivágott fehér piqué-mellény, a rejtett gombolású fehér frakk ing, a mandzsetta gombok, a fehér csokornyakkendő és a fekete lakkcipő. Ha a meghívónkon "white tie" megjegyzés szerepel, ez a férfi vendégektől elvárt öltözet! A frakk elől rövid, hátul "fecskefarokban" végződik, kabátja kétsoros, de kigömbölyve viselik. A kabát szár-

nyaira nem illik ráülni, hanem hátul vagy oldalt kell lefogni a szék pereméről! Bár a frakk színe hagyományosan a fekete, esküvői viseletként készülhet teljesen fehérben vagy krém színben is! **FONTOS:** Csak felszolgálók viselnek fekete csokornyakkendőt frakkhoz!

Galon: Oldalsó a szmokingnadrág mindkét oldalán.

Hemd / Ing: Az ing kiválasztására is nagy hangsúlyt kell fektetni! Próbáljunk olyan inget választani, ami színben megegyezik a partnerünk ruhája színével! Ingek széles skálájából válogathatunk: 'slim line' / karcsúsított fazonú, szmoking ing, dupla mandzsettás ing, szimpla mandzsettás ing, hosszított ujjú ing, stb.

Krawatte / Nyakkendő: Hogy a férfi még ékebb legyen! A hagyományos nyakkendőt elsősorban az üzlet világában részesítik előnyben, míg alkalmi öltözközéshez a csokornyakkendő vagy a plastron dukál!

Kummerbund: Helyettesíti a mellényt, ugyanakkor ugyanolyan színű, mint a csokornyakkendő. Szmokinghoz viselik. A hajtás felfelé néz, így biztosít helyet kártyáknak, jegyeknek.

Longsakkó / Széles selyemöv: Nem csak egy alkalomra! A hosszított zakó fiatalos, modern és egy kicsit hosszabb, mint a hagyományos „normál” zakó. Az esküvői öltöny általában hosszított és színben harmonizál a menyasszonyi ruhával. Színterén a friss tónusoktól egészen a sötét árnyalatokig a teljes palettáról válogathatunk. Az öltöny ünnepi kiegészítői a mellény, a szmokinging, a nyakkendő vagy a plasztikon.

Party-Anzug / Parti-Öltöny: Mondhatnánk, hogy a „business-öltöny” fiatalosabb változata, mely színben, formában, és részleteiben sokkal modernebb, elegánsabb! Fehér ing ajánlott hozzá, valamint csokornyakkendő, díszszekendő és természetesen ne feledkezzünk meg a mellényről sem, amit esetleg egy széles selyemövvel helyettesíthetünk.

Party-Sakkó: Egy zakó nagyon sokoldalú lehet. Sok helyen és helyzetben ki lehet használni, például ünnepeken, partikon, egyszerű hétköznapiakon.

Plastron / Vőlegénynyakkendő: A plastron / vőlegénynyakkendő alkalmi viselet, amit egy igazgyöngyös nyakkendővel varázsolhatunk még látványosabbá.

Pochette / Díszszebkendő: Díszszebkendő, ami soha sem hiányozhat egy neves alkalomkor a férfi öltönyéről. Minden esetben megegyezik a színe, a csokornyakkendő, a mellény/ széles selyemöv színével, némely esetben még a mintázat és az anyag is egyezik! (Kivétel: frakk és a cut) Hogy hogyan is kell szakszerűen egy díszszebkendőt meghajtani? Ennek nincsen szabálya - mindenkinek a saját ízlésére van bízva.

Schleife: Lásd csokornyakkendő.

Schuhe / Cipő: A Szmokinghoz elegáns fekete cipő - a frakkhoz fekete lakkcipő illik! Különböztet meg azt mondják, minél egyszerűbb egy cipő annál jobban ki lehet használni!

Smoking / Szmoking: A szmoking tökéletes viselet a 15:00 óra utáni társasági eseményeken, így az esküvőn, az operában, komolyzenei koncerteken, táncos rendezvényeken és hivatalos fogadásokon. A klasszikus szmoking fekete, egysoros, hegyes- vagy sálgalléros, de mára kétsoros és színes modern változatokat is megtaláljuk az alkalmi férfidivat palettáján. A szmokinghoz mellény vagy széles selyemöv és csokornyakkendő dukál. A szmoking ing fehér vagy krémszínű, gallérjának csücskei visszahajtottak. Ha a meghívónkon "black tie" szerepel, akkor az adott társasági eseményen a férfiak számára a szmoking a megfelelő viselet. Európában egyébként az 1920-as években Windsor hercege vezette be a szmokingot, ami Amerikában tuxedo néven is ismert.

Smokinghose / Szmokingnadrág: Egyszerű, színében passzol a szmokinghoz, a nadrágot mindkét oldalán csík díszíti.

Das Stehkragenjacket / Az állógalléros Jacket: Az állógalléros zsakett viszonylag újkeletű ünnepi viselet, ami tökéletes választás az esküvőre, különböző eseményekre és komolyzenei koncertekre. Bár magasan záródik, mégis mellény és nyakkendő vagy plastron dukál hozzá. A zakó gombolása általában bújtatott, szabása pedig hosszított, így ideális viselete a magas vőlegénynek.

Strümpfe / Harisnya, Zokni: Normál esetben térdzoknit kellene hordani, ami minden esetben ápol és eltakar. Inkább vegyünk fel finom minőségű pamutszövet zoknit, mint egy vastag gyapjú zoknit! Ünnepi alkalmakkor a zokni színe mindig fekete.

Tuxedo: Amerikai stílus szmokinghoz. 1889-ben New Yorkban a Tuxedo-Parkban, a közismert Dandy Criswold Corillard vezette be.

Weste: Divatos alternatíva a széles selyemöv helyett. Sokszínű, mintázattal lehet, fontos hogy összhangban legyen az öltönnyel és viselőjével! "White Tie": Ha ez áll a meghívón, akkor kötelező a frakk és a cylinder viselete.

Zylinder: A 19. század első felében vált ismertté, divatosá. Frakkhoz hordhatjuk.

ÖSSZEGZÉS

- *Honnan tudom, hogy mit kell viselnem?*

A báli öltözet kiválasztásánál a legfontosabb szerepe a meghívó félnek, a szervezőnek van. A viseletet ugyanis elő kell írni. A "white tie" előírást, ami frakkot jelent és nagystélyit, csak a nyitótáncot táncoló pároknál illik betartani.

A legrosszabb, ha egy rendező az "alkalomhoz illő ruházat"-ot ír elő, ugyanis ez egyéneként változó. Gondoljunk csak egy laza fotóriporterre, akinek már a farmerhez felvett kordzakó is szuper elegancia, a nyakkendőről nem is beszélve.

- *Miért fontos a jól kiválasztott öltözet?*

Egy bálon a ruhánkkal kommunikálni tudunk, így egy nem megfelelően kiválasztott ruha rendkívül negatív képet alakíthat ki rólunk. Az öltözetünk mindig visszahat a viselkedésünkre is. Így a báli öltözet fegyelmezi a beszédünket, viselkedésünket - akár akarjuk, akár nem. A báli viselkedés alapvetően konzervatív, így illő tisztában lenni a szabályaival.

MIKLÓS DALMA

Szeretői jogviszonyt az Alkotmányba!

A Szeretők Országos Pártja (SZOP) is ki kívánja venni a részét az új Alkotmány megalkotásának folyamatából. Céljuk, hogy a házasság szentségének alkotmányos deklarálása mellett az alaptörvény ne feledkezzen meg az elhanyagolt házastársak lelki békéjének egyik legfontosabb támaszáról, a szeretőkről sem.

A SZOP szövetszerű tervezete: „A Magyar Köztársaság elismeri és tiszteletben tartja a szeretők jogait.”

Az alkotmányos szintre emelt alapjog kifejtésére a SZOP önálló törvény kodifikációját tartja szükségesnek, amely tartalmazná a szeretői jogviszony alapfogalmait, illetve a szeretők jogait. A jogszabály alapkoncepciója szerint a szeretői jogviszony minden esetben egy másodlagos (szekunder) jogviszony, mely egy elsődleges (primer) kapcsolathoz kötődik. Előfordulhat azonban, hogy egy primer viszonyhoz több szeretői jogviszony kapcsolódik, de nem kizárt, hogy egy szekunder kapcsolat két primerhez is köthető.

Az elsődleges jogviszony lehet házasság, élettársi kapcsolat, de ebbe a körbe sorolnák az előterjesztők a pusztán együttjárási viszonyt is. Az igazán profik akár egy másik szeretői jogviszonyt is felhasználhatnak primer kapcsolat-ként.

A jogviszony alanyai a szerető-tartó és a szerető. Két primer jogviszony mellett elképzelhető, hogy ugyanazon személy egyidejűleg szerető-tartó és szerető is egyben. Az alanyok lehetnek ellenkező neműek, de a SZOP nem zárja ki az azonos nemű személyek között létrejött szeretői jogviszonyt sem. Annál is inkább, mert előfordulhat, hogy egy azonos neműek közötti élettársi kapcsolat mellett jön létre egy ellenkező neműek közötti szeretői jogviszony.

A szeretői jogviszony automatikus velejárója, hogy a primer jogviszony másik alanyának tudta nélkül létesüljön. Beleegyezéssel nem lehet

ilyen jogviszonyt létrehozni, noha a későbbi tudomásszerzés esetére vonatkozó szabályozásra a mai napig több megoldás kínálkozik. Ez ugyanis legtöbbször az elsődleges kapcsolat felbomlásával jár, ilyenkor a szeretői jogviszony előbb együttjárási viszonyra, majd házassággá illetve élettársi kapcsolattá léphet elő. A SZOP fegyelmi szabályzata azonban kizárással fenyegeti azokat a tagokat, akik a „Mikor válsz már el végre?” és hasonló kényelmetlen kérdésekkel önmaguk idézik elő a primer jogviszony felbomlását.

Előfordulhat azonban, hogy a primer jogviszony másik alanya a későbbi tudomásszerzés esetén saját maga is szeretői jogviszonyt létesít. Kérdés, hogy az így létrejött új kapcsolat hogyan viszonyul az eredetihez. Erről a problémakörrel, illetve a „Vannak-e a szeretőnek egyáltalán kötelességei?” kérdés tisztázásáról a SZOP konferenciát szervez, melyre jelentkezni a főbejárat előtt egymással üvöltöző; egymás fejéhez a „Hát nem látod, hogy sokkal rondább nálam, te részeg disznó!” és „De legalább tud táncolni, veled ellentétben!” mondatokat vagdosó fiatal párnál lehet.

FA PÁL

Báli udvarló teszt

I) Szép vagy, mint ...

- 1) egy használt sőralátétnyi adóbevallás.
- x) egy Besenyei Lajos autogram a polgári jog kettes mellett.
- 2) egy kijegecesedett univerzális értékdual.

II) Szeretlek, mint ...

- 1) Lázár János az Alkotmánybíróságot.
- x) szeptemberben a dékáni méltányosság intézményét.
- 2) halálraítélt a 23/1990. (X. 31.) AB határozatot.

III) Ha becsukom a szemem, előbb jutsz eszembe, mint ...

- 1) vizsgaidőszak közepén az, hogy épp milyen nap van.
- x) a büntetőjog szeminárium időpontja.
- 2) a Ptk. 339. §-a.

IV) Akár annyit is hajlandó vagyok várni Rád, mint amennyi idő alatt ...

- 1) megjegyezném a társasági jog előadásán elhangzó kollégiumi állásfoglalások és BH-k sorszámait.
- x) vizsgajelentkezéskor be tudok lépni az ETR-be.
- 2) megírtam „A szociális jog igazán különös részének változásai a magánnyugdíj-pénztárakra vonatkozó legújabb szabályozás tükrében” című OTDK dolgozatomat.

V) Amikor Veled vagyok olyan felszabadultnak érzem magam, mint ...

- 1) a jog ontológiai jellegének szilár elméleti megalapozása közben filozófia vizsgán.
- x) amikor megértettem mi a különbség a libertinus és a colonus között.
- 2) amikor Grotiust olvasok eredetiben.

Értékelés:

Minden 1) jelű válasz egy, x) jelű válasz három, 2) jelű válasz öt pontot ér.

Ha az Ön vagy udvarlója pontszáma

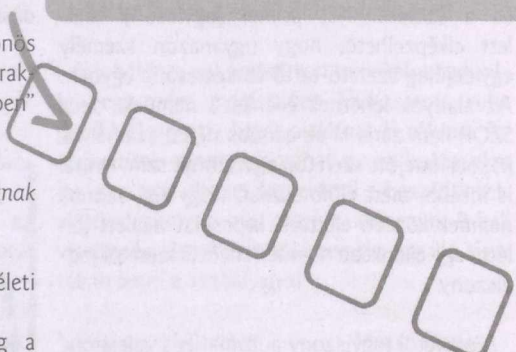
0-4: ne igyon többet.

5-10: ha Ön udvarol, akkor sürgősen hagyjon fel vele, az sem baj, ha a jogi tanulmányai helyett is más pályát (például betanított munkás) választ. Ha Önnek udvaroltak, azonnal keressen más partnert, mert a jelenlegi mellett maximum abban reménykedhet, hogy egyszer a jövőben a nyugalmazott joghallgatók magas állami nyugdíjat kapnak.

11-20: ha Ön udvarol, akkor a bál utáni józanodást követően kezdjen el azonnal tanulni randizás helyett, mert kemény lesz a vizsgaidőszak. Ha Önnek udvaroltak, törődjön bele, hogy partnere még hosszú időn keresztül eszi a joghallgatók keserű kenyerét.

21-25: ha Ön udvarol, akkor hazudik, nem is érdekli az illető. Vonuljon egy csendes sarokba, vegye elő a zsebéből az e-book olvasóját és folytassa a 23659. oldalon félbehagyott Pokol Béla összest. Ha Önnek udvaroltak, ne hagyja futni az illetőt. Partnere valószínűleg sikeres szakmai karriert fog befutni. Nyugodjon meg: attól még egy normális emberrel bármikor megcsalhatja a jövőben, nem fogja észrevenni.

26 felett: gondolkozzon el a matek érettségije megismétlésén.

Jogászhimnusz

Nem ütik a jogászt agyon,
Sárgarigó, rozmaringos galambom,
Mert a jogász vasból vagyon,
Sárgarigó, rozmaringos galambom,
Egyszer vertek jogászt agyon,
Sárgarigó, rozmaringos galambom,
Azt is jogász verte agyon,
Sárgarigó, rozmaringos galambom.

Ha az Isten jogász volna,
Sárgarigó, rozmaringos galambom,
Csak jogászt teremtett volna,
Sárgarigó, rozmaringos galambom,
De mivel hogy nem volt jogász,
Sárgarigó, rozmaringos galambom,
Így teremtett bölcsészt, dögészt,
Sárgarigó, rozmaringos galambom.

Ha a bölcsésznek szarva volna,
Sárgarigó, rozmaringos galambom,
Akkor szarvasmarha volna,
Sárgarigó, rozmaringos galambom,
De mivelhogy nincsen szarva,
Sárgarigó, rozmaringos galambom,
Így egyszerűen csak marha,
Sárgarigó, rozmaringos galambom.

Ha a Tisza borból volna,
Sárgarigó, rozmaringos galambom,
Minden jogász abból inna,
Sárgarigó, rozmaringos galambom,
De mivelhogy nincsen borból,
Sárgarigó, rozmaringos galambom,
Iszik a jogász a hordóból,
Sárgarigó, rozmaringos galambom.

Iszik a jogász a csapból,
Sárgarigó, rozmaringos galambom,
Sír a kislány az ablakból,
Sárgarigó, rozmaringos galambom,
Ne sírj kislány olyan nagyon,
Sárgarigó, rozmaringos galambom,
Nem ütik a jogászt agyon,
Sárgarigó, rozmaringos galambom.

Jogászdinduló

Megismerni a jogászt délceg járásáról,
Gyönyörű szép kék szeméről, magas
homlokáról,
Mert a jogász délig alszik, egyetemre
nem jár,
Szerényen él, meghúzódik, mégis ő a
császár!

Hej!
Élet, élet, jogászélet, ez aztán az élet,
Ha jogással találkozol, holtbiztos hogy
részeg!
Hej!

Megismerni a bölcsészt szűk
tarisznyájáról,
Éjfekete ruhájáról, elborult agyáról,
Hóna alatt orosz szótár, moszkvai
képeslap,
És ha van ideje, csak Koncz Zsuzsát
hallgat!

Hej!
Élet, élet, jogászélet, ez aztán az élet,
Ha jogással találkozol, holtbiztos hogy
részeg!
Hej!

Megismerni a TTK-st folyosó végéről,
A két zsömle, a liter tej kilóg a zse-
béből,
Hajnalba kel, korán fekszik, teljesen
kifárad,
Alig eszik, alig iszik, az agya kiszárad!

(kétszer:)
Hej!
Élet, élet, jogászélet, ez aztán az élet,
Ha jogással találkozol, holtbiztos hogy
részeg!
Hej!

